

Met de LMC tover je in no time een heftig pompende drumroomopname tevoorschijn!

Toegankelijke top

Solid State Logic kennen we van de high-end consoles die in veel topstudio's gebruikt worden. Deze hebben niet alleen uitstekende preamps, ze beschikken vaak ook over SSL's legendarische buscompressors en prachtige eq's. Met de compacte SSL SiX en de Fusion processor maakt SSL deze klanken in een klap bereikbaar voor de kleinere studio.

door **Sascha Meijer**
sascha@interface.nl

W e beginnen met de SiX. Deze desktop mixer is misschien klein van stuk, maar biedt enorm veel mogelijkheden en flexibiliteit. Er zijn in totaal twaalf verschillende inputs en achterop de mixer vind je twaalf outputs. Hier zitten ook nog twee db-25 connectors die deels overlappen met de analoge in- en outputs. Een daarvan dient voor de outputs en de channel insert-sends, de andere voor de inserts, returns en alternatieve inputs. Een hoop opties dus, maar hoe zit deze mixer precies in elkaar?

met een zeer complete channel strip. De preamps voor deze kanalen zijn SuperAnalogue™ pre's; ontwikkeld met het preamp-ontwerp van de SSL Duality en AWS consoles in het achterhoofd. Uiteraard is er op beide opnamekanalen ook een jackinput voor hi-Z of line-niveau-signalen. Twee drukknoppen dienen voor fantoomvoeding en een 12dB per octaaf laag-filter op 75Hz. Er is een 2-bands equalizer die zowel shelf- als bell-filters kan maken. Ondanks de beperkte instelmogelijkheden is deze door de plaatsing van de shelf- en bell-filters veelzijdiger dan je zou denken. De hoog- en laag-shelf zitten uiteraard aan de uiteinden van het frequentiespectrum, maar de beide bell-filters – die je kunt inschakelen in plaats van de shelves – zitten iets meer naar het midden van het

info

- **Prijs incl:**
- SSL SiX: € 1399,-
- SSL Fusion: € 2099,-
- **Distributie:** Joystick Audio, +32 92363718
- **Internet:** joystick.be, solid-state-logic.com

spectrum. De twee opnamekanalen hebben elk hun eigen 1-knops variant van de klassieke SSL Channel Compressor; deze knop bestuurt uiteraard de threshold. Of zulke vereenvoudigde instelmogelijkheden voor equalising en compressie ook echt zinvol zijn, bekijken we verderop.

Platgeslagen

Beide opnamekanalen beschikken over hun eigen panpot en de mogelijkheid om audio naar de stereo cue's te sturen. De pre/post-fader-schakelbare stereo cue-sends hebben panningmogelijkheden en Stereo Cue 1 heeft ook een alternatieve, schakelbare input. De gebalanceerde insert activeer je met een drukknop, maar zelfs als je de insert niet

activeert, laat deze audio door. Zo kun je deze inserts ook inzetten om bijvoorbeeld audio direct naar je daw te sturen tijdens het opnemen. Deze twee mono opnamekanalen komen dan als losse sporen binnen in je daw via de eerder genoemde db-25 connectors. Het volume van de beide monokanalen is te regelen met een van de 100mm faders op SiX en je kunt uiteraard ook pre-fader luisteren. De mute-knoppen op de SSL SiX zorgen niet alleen voor stilte; een gemute signaal wordt automatisch doorgestuurd naar de alternatieve output-bus: Bus B.

Naast deze twee zeer complete mono kanalen, heeft SiX ook nog twee stereo line-inputs met iets minder controle. Deze hebben allebei een eigen fader, mute-knop, pfi-optie en kunnen naar beide stereo cue's worden gestuurd. Je kunt ze 10dB trimmen of 20dB versterken en er is ook nog de automatische Mono From Left-functie. Hiermee wordt het signaal

automatisch doorgelust naar het rechterkanaal als je alleen de linker-jackinput van een van de stereokanalen gebruikt. Als je alleen de rechter-jackinput gebruikt, komt het signaal gewoon rechts binnen. Dan zijn er nog twee stereo external inputs die je direct naar de main mix kunt sturen of via de fold back-outputs beluisteren. De Talk Input (met fantoomvoeding) is bedoeld voor een talk back-microfoon, maar belangrijker is wellicht dat dit kanaal beschikt over een Listen Mic Compressor (lmc)! De lmc is verantwoordelijk voor een aantal van de bekendste, platgeslagen drumroom-opnamen ooit. De Talk Input krijgt standaard 45dB gain, waarna het signaal de lmc in gaat en hier met ongeveer 20dB wordt gecompresseerd en vervolgens weer in volume wordt gecompenseerd.

Mixlijm

De master- en monitorsectie zijn ook behoorlijk uitgebreid. De masterbus is voorzien van de klassieke G-Series buscompressie, die bekend staat om zijn 'mix glue'. Verder draait het hier vooral om het bieden van controle en flexibiliteit als het aankomt op routing. Er zijn twee stereo fold back's – monitor-outputs – die de stereo cue's of de external inputs uit kunnen sturen. Er is een aparte output voor de B-bus (waar je audio naartoe stuurt met de mute-knop). Er is een main monitor-out, een alternatieve monitor-out en een main bus-out.

Het ontwerp van de SiX laat duidelijk zien dat het is gemaakt door mensen die zelf

vaak met studietechniek en muziek bezig zijn. Er zijn veel mogelijkheden voor routing, en dat betekent dat je SiX niet alleen kunt inzetten als opnamemixer, maar ook dat hij uitstekend geschikt is voor analoge summing, livegebruik of in een productiesessie.

Bekend geluid

Door de overvloed aan routing-opties van de SiX moet je wel de bijgeleverde documentatie goed doornemen. Hierin staan suggesties voor aansluitmogelijkheden in verschillende scenario's; zeker geen overbodige luxe. In een studiosetting is het het eenvoudigst om de SiX via de db-25's aan je converter te hangen. Dit geeft je controle over de inserts en de monitor- en main-outputs. Maar het is evengoed mogelijk om externe effecten via je fold back-kanalen te sturen en terug te laten komen op een van de stereokanalen of, als je alleen wilt opnemen, de Main Out aan je converter te koppelen en de Main Monitor Out te gebruiken voor directe monitoring. Voor ieder wat wils.

Als je voor het eerst audio door de SiX stuurt, word je direct blij verrast. SSL staat natuurlijk bekend om zijn hoogwaardige consoles en open klank, en de SiX levert niets anders! De preamps in deze minimixer klinken niet alleen transparant, ze geven ook een aangename openheid aan de klank. De precisie waarmee ze de klank vertalen maakt ze bij uitstek geschikt voor bronnen die bij veel definitie gebaat zijn of over veel korte impulsen

>>

SIX MIXER

SiX heeft twee mono Recording Channels

test | SSL SiX & Fusion mixer & outboard effectprocessor

beschikken. De SuperAnalogue preamps zorgen op akoestische gitaar voor een gebalanceerde klank die sprankelt zonder overdreven te klinken. Maar ze gaan evengoed samen met twee drum-overhead-microfoons. Ook de hi-Z-inputs klinken open, krachtig en strak. Vooral voor basgitaar zijn deze di's echt een heel mooie match.

Finesses

Voor extra karakter kun je met de compressor en equalizer aan de slag. Hoewel er weinig instelmogelijkheden zijn, kun je hier echt prima mee uit de voeten. De combinatie van equalizer en compressie op de SSL SiX mono kanalen is perfect om extra kleur aan je opname mee te geven. De bell-filters op de equalizer kunnen het gevoel en karakter van een klank prachtig vormgeven doordat ze zich in het hoog midden – zo rond de 5kHz – en het laag-midden – zo rond de 200Hz – bevinden. Ze zijn bij uitstek geschikt om een vocal wat op te schonen, een akoestische gitaar wat warmte te geven, een bas iets helderder, of een overhead wat minder schel te laten klinken. Vooral het laag-shelf-filter kan een opname mooi verzwaren.

De compressor, die alleen over een threshold-instelling beschikt, werkt daarnaast een stuk beter dan je zou verwachten. Omdat de ratio van deze compressor niet al te hoog is (2:1), de attacktijd automatisch varieert tussen de 8 en 30 milliseconden en een vrije trage release-tijd van 300ms, gaat deze channel compressor goed samen met een veelvoud aan verschillende inputs. Zo kun je hem perfect inzetten om in een opnameproces of juist in een live-setting wat lichte compressie toe te voegen.

De andere compressors in deze SSL SiX zijn ook niet mis. De G-Series buscompressor is met recht een legendarisch model. de

klank is direct herkenbaar en hij kan alles in een mix mooi samen laten komen. Wel jammer dat de SiX zo compact is; controle over timing en ratio van deze G-Series was wel erg fijn geweest. De lmc in de SiX heeft zelfs nog minder controle-opties: aan of uit. Deze compressor doet echter precies wat je ervan verwacht, namelijk compleet plat slaan. Met deze lmc tover je *in no time* een heftig pompende drumroom-opname tevoorschijn!

Slimme routing

Zo zijn er in de compacte SiX toch een hele hoop mogelijkheden om kleur en karakter aan je stems of opnamen toe te voegen. Maar niet alleen in de studio is deze SiX op z'n plek; door het slimme ontwerp van de routing kun je met deze SiX ook een kleine live-setting prima voorzien van geluid. Doordat de twee mono en de twee stereo kanalen beide naar de stereo cue's te routen zijn, is het ook mogelijk twee aparte monitor-mixen te maken met de SiX.

De slimme routing-opties en de verassend hoge hoeveelheid analoge inputs maakt

deze mixer ook zeer geschikt om analoog te summen. Deel je een mix op in groepen en stuur je deze naar de SiX, dan hoor je pas echt wat deze mixer in zijn mars heeft. Een goed klinkende in de box-productie kan door de SiX worden omgetoverd in een uitstekende mix met een stuk meer diepte. Hier komen de compressors goed van pas om licht te kleuren, en het wordt pas echt leuk als je de main-out ook nog door de Fusion fx stuurt!

FUSION FX-PROCESSOR

De Fusion fx-processor is een 19" stereo unit vol analoge processors om warmte en textuur te benadrukken. De Fusion is voornamelijk bedoeld voor subtiele bewerkingen op volledige mixen, maar hij beperkt zich daar zeker niet toe. Fusion heeft maar liefst vijf verschillende, serieel geschakelde tools aan boord: Vintage Drive, een Violet eq, de High Frequency compressor, stereo image-bewerking en het Transformer Circuit.

De Vintage Drive is een non-linear vervor-

Het Fusion transformator-circuit is de kers op de taart

mingscircuit dat volgens SSL kan zorgen voor subtiele effecten, maar ook voor heftiger werk. De klank van de vervorming wordt voornamelijk bepaald door de Density-knop. Op lagere waardes voegt ie harmonischen toe, terwijl op hogere waarden de oneven harmonischen worden benadrukt. SSL zegt dat deze vervorming zeer geschikt is om volledige mixen mee aan te dikken, maar dat je er ook zeker individuele instrumenten mee kunt oppeppen. O, en hadden we al gezegd dat hij op 11 kan? Dat gaan we zeker even proberen!

De Violet eq is eenvoudig maar doeltreffend. Er zijn twee filters – een laag- en een hoog-shelf – om wat body of lucht aan je mixen toe te voegen of juist wat modder en schelheid weg te halen. Het laag-shelf-filter kan 9dB verzwakken of versterken op 30, 50, 70 of 90Hz, en het hoog-shelf-filter levert +/- 9dB op 8, 12, 16 of 20kHz.

De High Frequency compressor werkt alleen op hoogfrequente informatie en dat zorgt ervoor dat er een tape-achtige hoog-af-klank ontstaat. Je kunt de werksfrequentie zelf bepalen met de X-Over-knop. Zo kun je een

volledige mix voorzien van iets meer subtiliteit en zachtheid in het hoog, maar bijvoorbeeld ook om een basgitaar er juist wat heftiger van langs geven.

On the side

Het Stereo Image-gedeelte van de Fusion kan zorgen voor extra breedte in een mix, en kan ook de sides van een signaal bewerken. Met de Space-knop heb je namelijk controle over een brede bell-filter in de basfrequenties van de sides van je mixen – een moderne variant van stereo shuffling. Helemaal aan het eind van deze analoge keten zit een transformator die zorgt voor meer harmonischen in de lagere frequentieregio's en een lichte faseverschuiving in het tophoog voor een zachtere klank. Het transformator-circuit filtert automatisch meer sublaag af – onder de 40Hz – als de input in volume toeneemt.

Naast al deze ingebouwde effecten heeft Fusion ook nog een insertpunt dat zowel in stereo als in mid/side kan werken. De stereo-insert kun je voor of na de Violet eq plaatsen.

Zo geeft SSL je de optie om bijvoorbeeld, naast de High Frequency compressie, eenvoudig nog wat compressie over het volledige frequentiespectrum toe te passen. Als je insert in mid/side-modus wilt gebruiken, wordt deze voor of na Stereo Image geplaatst.

De Fusion FX unit is niet zo maar een effect processor, het is een finishing touch van jewelste. De warm klinkende Vintage Drive kan een mix voorzien van een vollere klank. De drive snerpt niet, maar geeft juist meer genuanceerde rafelrandjes en, zeker als de density wat meer open gaat, een diepe, warme en tevreden grom.

Smaakmakers

De Violet eq is uitermate geschikt om het fundament van een mix te versterken. Je kunt hier zeker in de lagere regio's vrij gaan zonder dat het overdreven wordt. Wil je wat meer definitie toevoegen, dan ben je hier ook aan het goede adres, zeker als je de Violet eq inzet samen met de High Frequency compressor. Boost je de hogere frequentieregio's met de Violet eq om ze

>>

specificaties

SiX

- compacte analoge mixer met 6 inputs
- max 12 inputs voor summing
- 5x100mm faders
- 2x xlr mic-preamp-inputs
- phantom power

- inputs line: 2x 1/4" (line/hi-Z), 4x 1/4" trs (2 x stereo line), 4x 1/4" trs
- outputs main: 2x xlr (main out), 2x 1/4" trs (main monitor), 2x 1/4" trs (alt monitor)
- aux sends: 2 x cue sends
- send/return i/o: 2x 1/4" trs (send L/R), 2x 1/4" trs

- (send L/R), 2x 1/4" trs (bus b out)
- busses/groups: 1x bus b
- inserts: 2x db-25 in/out (channel, main)
- hoofdtelefoon: 1x 1/4" trs
- talk back: 1x xlr
- 2-band eq, switchable bell curve

- fx: channel compressor, G-serie buscompressor
- 310 x120x270mm
- 3,5kg

Fusion

- 5 signaalverwerkingcircuits
- Vintage Drive
- Violet eq: 2-bands shelving eq met 4 selecteerbare frequenties per band
- high frequency compressor

- analoge m/s-matrix voor stereoverbreiding
- transformator
- schakelbare insert
- controller voor invoer- en uitvoerniveaus
- schakelbaar high pass-filter met 3 frequenties
- levelmeter

- bypass-schakelaar
- 2 xlr-ingangen
- 2 xlr-uitgangen
- afmetingen: 19"-2u

vervolgens weer iets af te zwakken met de HF compressor, dan krijg je smeug en subtiel hoog dat erg aanwezig maar tegelijkertijd ook rustig en gebalanceerd aanvoelt. De mid/side-bewerkingen kunnen op volledige mixen zorgen voor meer ademruimte, maar zeker de Space-knop kan op losse stems ook uitstekend voor meer impact zorgen door de extra laagfrequente informatie in de sides. De Space-knop werkt ook te gek voor het aandikken van popkoortjes of extremere stereo-effecten op elektronische bronnen.

Het transformator-circuit is de echte kers op de taart. Dit kleine knopje geeft grootse resultaten. Als je dit circuit wat harder instuurt, gaat er wat sublaag verloren, maar de harmonische informatie die dit analoge circuit toevoegt in de lagere frequentieregioen zorgt ervoor dat het eindresultaat alsnog voller en steviger aanvoelt en door de sub-laag-cut klinkt het laag ook nog strakker.

Als je volledige mixen door de Fusion

het oordeel

SiX

- + veelzijdig
- + open, diepe klank
- + prijs-kwaliteit
- + analoge summing

- geen timing- en ratio-controlle masterbus-compressor

Fusion

- + transformator-circuit
- + klank
- + combinatie van Violet eq + HF compressor

- geen

stuurt en ook de Vintage Drive aan hebt staan, kan het soms iets te veel van het goede worden. Werk je echter meer met losse tracks dan kan de combinatie van deze twee viezige onderdelen juist heel goed tot z'n recht komen.

Conclusie

Deze twee apparaten van SSL lijken elkaar perfect aan te vullen: een compacte analoge mixer die in een studiosetting – mede door de uitgebreide routing-opties – zeer goed kan dienen als opname of 12-input summing mixer, en een effectprocessor die erop gericht is analoge *joie de vivre* in je totale mix of op je losse stems toe te voegen. De SSL Fusion doet precies waar hij voor bedoeld is; het toevoegen van analoge warmte, vervorming en attitude. Het is een processor die perfect geschikt is als masterbus-fx, maar verwacht geen apparaat dat geschikt is voor mastering!

Alle effecten zijn juist bij uitstek geschikt om essentiële eigenschappen van je mix versterken en een duidelijke, warme analoge smoel mee te geven aan je sound. Als je de Fusion combineert met de analoge summing van de SiX, dan kun je jezelf helemaal gelukkig prijzen. Deze mixer klinkt strak, luchtig en precies en kan door middel van summing ongelofelijk veel diepte toevoegen aan een in the box-mix. Tel daarbij op dat je twee uitstekende SSL preamps krijgt, twee equalizers en maar liefst drie verschillende compressors. Je kunt rustig stellen dat je met de SiX heel veel waar krijgt voor je geld. De enige minpuntjes zijn misschien de ietwat stijle leercurve voor de minder ervaren engineer – hoewel SSL dat goed ondervangt door de uitstekende suggesties in de handleiding – en het feit dat je geen timing-controlle hebt over de G-Series buscompressor op de main-out. Stiekem hopen we dat er ook al plannen zijn voor een iets grotere variant, de Twelve wellicht? ■

Als je voor het eerst audio door de SiX stuurt, word je direct blij verrast

